

- Beschikking Ontgrondingenwet -

Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 5 april 2019 een aanvraag om een vergunning op grond van de Ontgrondingenwet ontvangen van K3Delta BV.

De aanvraag heeft betrekking op natuurontwikkeling en rivierverruiming door kleiwinning in de uiterwaarden bij Demen en Dieden (hierna: project "Demen-Dieden"), gelegen op de percelen kadastraal bekend gemeente Oss, sectie Q, nummers 50, 51, 52, 191 en 192 en gemeente Ravenstein, sectie C, nummers 313, 321 en verder.

De aanvraag is geregistreerd onder registratienummer Z. 129209.

I. Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant

- Gezien de aanvraag van K3Delta BV van 5 april 2019;
- Gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning;
- Gelet op de Ontgrondingenwet en de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant;
- En gelet op de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

BESLUITEN:

1. aan K3Delta BV vergunning te verlenen voor het project "Demen-Dieden", kadastraal bekend gemeente Oss, sectie Q, nummers 50, 51, 52, 191 en 192 en gemeente Ravenstein, sectie C, nummers 313, 321 en verder zoals weergegeven op de tekening "Kadastrale overzichtskaart" van 29-09-2020 en het "Overzicht van kadastrale gegevens";
2. dat aan de onder 1 bedoelde vergunning voorschriften worden verbonden die zijn opgenomen in paragraaf "II Voorschriften";
3. dat de gehele aanvraag onderdeel uit maken van deze vergunning;
4. dat de geldigheid van de onder 1 bedoelde vergunning eindigt op de dag waarop de opleveringsverklaring als bedoeld in voorschrift 8.1 is afgegeven.
5. dat de in voorschrift 3.1 vereiste bankgarantie zal worden vrijgegeven na afgifte van de opleveringsverklaring als bedoeld in voorschrift 8.1.

Eindhoven, 18-10-2021

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

V. Verhoeven, afdelingsmanager
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

II. Voorschriften

De ontgroning dient uitgevoerd te worden met inachtneming van de volgende voorschriften:

1. Termijnen ontgroning en oplevering

1.1. De ontgrondingswerkzaamheden en inrichtingsverplichtingen dienen voor 31 december 2031 te zijn voltooid.

2. Start- en eindmelding werkzaamheden

- 2.1 Vergunninghouder dient uiterlijk 5 werkdagen vóór **aanvang** van de ontgrondingswerkzaamheden het college van Gedeputeerde Staten hiervan in kennis te stellen. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier "melding start/einde ontgroning". Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgroningen/ontgroningen;
- 2.2 Vergunninghouder dient binnen 10 werkdagen ná **beëindiging** van de ontgrondings- en inrichtingswerkzaamheden het college van Gedeputeerde Staten hiervan in kennis te stellen. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier "melding start/einde ontgroning". Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgroningen/ontgroningen.

3. Bankgarantie

3.1. Vergunninghouder mag niet eerder gebruik maken van de verleende vergunning dan nadat door hem als waarborg voor de nakoming van de aan deze vergunning verbonden voorschriften een bankgarantie is afgegeven van € 125.800,- aan het bevoegd gezag. Deze bankgarantie dient u te sturen naar de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, Postbus 8035, 5601 KA Eindhoven.

4. Technische uitvoering (1)

4.1. De ontgrondings- en inrichtingswerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd overeenkomstig is aangegeven op de volgende, bij de aanvraag gevoegde documenten:

- Aanvraagformulier ontgrondingsvergunning;
- Topografische kaart Demen-Dieden van 29-09-2020;
- Landschappelijk ontwerp Demen-Dieden;
- Werkplan ten behoeve van vergunningsaanvragen van 13-11-2020;
- Technische tekening Dieden met nummer 1824 017 O, blad 1 van 13-06-2018 (laatste wijziging 29-01-2020);
- Technische tekening Demen met nummer 1824 017 O, blad 2 van 13-06-2018 (laatste wijziging 29-01-2020);
- Tekening "Dwarsprofielen OVG" met nummer 1824 017 0 van 13-06-2018 (laatste wijziging 29-01-2020);
- Tekening "Fasering" met bestandsnummer D029-200713-Fasering-Rev00.dwg van 13-07-2020.

4.2. De ontgroning dient in fasen van maximaal 10 hectare te worden uitgevoerd volgens het bij de aanvraag gevoegde werkplan en volgens tekening "Fasering" met bestandsnummer D029-200713-Fasering-Rev00.dwg. Alvorens met een nieuwe fase te starten dient u dit te melden aan het bevoegd gezag. Binnen vier weken zal het bevoegd gezag toestemming verlenen om te kunnen starten met de volgende fase. Indien binnen deze termijn niet is gereageerd, is de toestemming verleend.

5. Archeologie

- 5.1 Het integraal uitvoeren van het RAAP-PvE 2525 *Plangebied Uiterwaarden Demen-Dieden Gemeente Oss, Proefsleuvenonderzoek en opgraving Variant archeologische begeleiding* versie 12-10-2021 ;
- 5.2 Van de vergunning ter plekke van de deelgebieden A oeverwal Demen-Noord en B oeverwal Demen-Zuid, zoals nader op de bij deze vergunning behorende tekening 'Methodiek archeologie Demen-Dieden' van 23-07-2021 is aangegeven, mag eerst gebruik gemaakt worden nadat:
 - a. door vergunninghouder een Programma van Eisen en een archeologisch werkplan is opgesteld ten behoeve van aanvullend waarderend archeologisch onderzoek, dat is goedgekeurd door Gedeputeerde Staten én
 - b. indien er behoudenswaardige archeologische waarden zijn aangetroffen een archeologische opgraving is verricht, overeenkomstig het goedgekeurde Programma van Eisen;
- 5.3 Van de vergunning ter plekke van de deelgebied vindplaats 1, zoals nader op de bij deze vergunning behorende tekening 'Methodiek archeologie Demen-Dieden' van 23-07-2021 is aangegeven, mag eerst gebruik gemaakt worden nadat:
 - a. door vergunninghouder een Programma van Eisen en een archeologisch werkplan is opgesteld, dat is goedgekeurd door Gedeputeerde Staten én
 - b. een archeologische opgraving is verricht, overeenkomstig het goedgekeurde Programma van Eisen;
- 5.4 De kosten van het archeologisch onderzoek zijn voor rekening van de vergunninghouder en het archeologisch onderzoek dient cf. de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.1 te worden opgeleverd;
- 5.5 Van de vergunning mag eerst gebruik gemaakt worden nadat vergunninghouder document heeft overlegd waarin is aangetoond dat de civieltechnische uitvoerder op de hoogte is gesteld en heeft ingestemd met de archeologische werkzaamheden binnen het projectgebied en er alles aan doet de archeologische waarden ter plekke niet te zullen schaden. Dit document behoeft de goedkeuring van Gedeputeerde Staten, waarna het onderdeel vormt van deze vergunning.

6. Monitoring gewonnen hoeveelheden

- 6.1. Vergunninghouder dient jaarlijks vóór 1 april opgave te doen van:
 - a. de in het voorafgaande jaar gewonnen en afgezette hoeveelheden oppervlaktedelfstoffen en
 - b. de nog resterende te winnen voorraden (peildatum 1 januari).Deze gegevens dienen te worden verstuurd aan de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier "opgave gewonnen oppervlaktedelfstoffen en voorraden". Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgroningen/ontgroningen;
- 6.2. Binnen één maand na de definitieve beëindiging van de ontgrondingswerkzaamheden dient opgave te worden gedaan van de in het jaar van beëindiging gewonnen en afgezette hoeveelheden oppervlaktedelfstoffen. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier "opgave gewonnen oppervlaktedelfstoffen en voorraden". Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgroningen/ontgroningen.

7. Toezicht

7.1. De vergunning met bijbehorende bijlagen moet gedurende de uitvoering van de werkzaamheden op het terrein aanwezig zijn en kunnen worden getoond aan de met het toezicht belaste ambtenaren van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant;

7.2. Houder van de vergunning is verplicht bij controle door ambtenaren van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant, zonder recht van verrekening, de nodige personele bijstand en de nodige meetmaterialen ter beschikking te stellen.

8. Oplevering

8.1. De in deze vergunning bedoelde ontgronding, waaronder de afwerking en inrichting van de ontgronde terreinen wordt pas als opgeleverd beschouwd, als aan de voorschriften is voldaan en dit door het bevoegd gezag schriftelijk is bevestigd.

III. Procedure

1. Gevolgde procedure

De uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals opgenomen in Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

2. Aanvraag

- De aanvraag is op 5 april 2019 ontvangen;
- De ontvangst- en voortgangsbrief waarin wij de procedure aangeven die bij de behandeling van de aanvraag wordt toegepast, is op 16 april 2019 verzonden aan de aanvrager en gemachtigde;
- De aanvraag is tussentijds aangepast. Deze hernieuwde aanvraag hebben wij op 15 januari 2020 ontvangen.

De aanvraag bevat de volgende onderdelen:

- Aanvraagformulier ontgrondingsvergunning;
- Topografische kaart Demen-Dieden van 29-09-2020;
- Begeleidende brief van K3Delta bij de aanvraag van 5-4-2019;
- Brief van K3Delta met betrekking tot de aanvullende gegevens van 15-1-2020;
- E-mail met aanvullende gegevens van 31-1-2020;
- Landschappelijk ontwerp Demen-Dieden van 06-11-2019;
- Niet-technische samenvatting van 19-07-2021;
- Werkplan ten behoeve van vergunningsaanvragen van 13-11-2020;
- Technische tekening Dieden met nummer 1824 017 O, blad 1 van 13-06-2018 (laatste wijziging 29-01-2020);
- Technische tekening Demen met nummer 1824 017 O, blad 2 van 13-06-2018 (laatste wijziging 29-01-2020);
- Tekening "Dwarsprofielen OVG" met nummer 1824 017 0 van 13-06-2018 (laatste wijziging 29-01-2020);
- Tekening "Fasering" met bestandsnummer D029-200713-Fasering-Rev00.dwg van 13-07-2020;
- Kadastrale overzichtskaart van 29-09-2020;
- Tabel met overzicht kadastrale gegevens;
- Kadastrale eigendomsinformatie percelen Oss, sectie Q nummers 50, 51, 52, 191 en 192;
- Kadastrale eigendomsinformatie percelen Ravenstein, sectie C, nummers 313, 321, 652, 852, 853, 855, 859, 860, 861, 862, 863, 865, 866, 867, 871, 955, 957, 960, 961, 962, 963, 964, 969, 970, 971, 972, 973, 975, 976, 977, 978 en 979;
- Beheer- en Onderhoudsplan van 30-09-2020;
- Milieueffectrapport MeerMaas, planontwikkeling Demen-Dieden van januari 2020;
- Aanvulling Milieueffectrapport MeerMaas Planontwikkeling Demen-Dieden van mei 2020;
- Definitief toetsingsadvies commissie MER van 16 juni 2020;
- "Natuurontwikkeling Demen-Dieden, geohydrologisch onderzoek ten behoeve van MER en vergunningsaanvragen" van 29-01-2019;
- "Demen-Dieden, natuurontwikkeling en rivierverruiming door kleiwinning, ontwerptoelichting" van 07-10-2019;
- Onderzoek stikstofdepositie MeerMaas-project Demen-Dieden van november 2020;
- Geotechnische onderzoek Demen-Dieden van 04-04-2019;
- "Natuurtoets Demen-Dieden" van Lieveense CSO met documentnummer 17M7013.RAP.NT-v2 van 21-01-2020;
- "Integrale Verkenning Ravenstein-Lith: Bureauonderzoek Archeologie, Cultuurhistorie en Landschap" (RAAP-rapport 3383) van 29-05-2018;

- “Evaluatie-, selectie- en waarderingsrapport Uiterwaarden Demen-Dieden, Demen en Dieden, Gemeente Oss, Archeologisch vooronderzoek: een boor- en proefsleuvenonderzoek, conceptversie” d.d. 09-09-2021;
- “Programma van Eisen Plangebied Uiterwaarden Demen-Dieden, Gemeente Oss. Proefsleuvenonderzoek en opgraving Variant archeologische begeleiding” (RAAP-PVE 2525) met ondertekend voorblad van 12-10-2021;
- Tekening “Methodiek archeologie Demen-Dieden” van 23-07-2021;
- “Waterbodemonderzoek en waterbodemkwaliteitskaart Maasuitwaerden Demen-Dieden” met documentnummer SOB013098-A.Wbo-Wbkk van 23-09-2020;
- Machtiging waterschap Aa en Maas;
- Machtiging De Staat (Infrastructuur en Waterstaat);
- Machtiging Nass;
- Machtiging Natuurmonumenten;
- Machtiging Wetering.

3. *Adviezen naar aanleiding van de aanvraag*

Wij hebben de aanvraag om de ontgrondingsvergunning op 18 april 2019 doorgestuurd aan onze (wettelijke) adviseurs, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oss, Rijkswaterstaat en het dagelijks bestuur van waterschap Aa en Maas en hen verzocht advies uit te brengen. Waterschap Aa en Maas heeft ons per brief van 24 september 2019 van haar advies voorzien. Rijkswaterstaat heeft ons per brief van 26 juni 2019 van advies voorzien. Beide adviezen waren negatief. K3Delta heeft de aanvraag aangepast. Deze hernieuwde aanvraag hebben wij op 15 januari 2020 ontvangen. Op 13 maart 2020 hebben we van waterschap Aa en Maas een hernieuwd, positief advies ontvangen. Rijkswaterstaat heeft ons op 22 juli 2020 voorzien van een positief advies.

Tijdens diverse voortgangsoverleggen over project “Demen-Dieden” heeft de gemeente haar standpunt toegelicht. We hebben daarnaast geen officieel advies van de gemeente Oss ontvangen.

Voor de inhoud van de ingekomen adviezen verwijzen wij naar paragraaf “V overwegingen”, onder c en d.

4. *Ontwerp-beschikking*

De ontwerpbeschikking is op 9 augustus 2021 verzonden aan de aanvrager en de betrokken bestuursorganen.

De ontwerpbeschikking is bekendgemaakt op de internetsite van de provincie Noord-Brabant. Vanaf 11 augustus 2021 tot en met 23 september 2021 is de ontwerpbeschikking met bijbehorende stukken ter inzage gelegd bij de gemeente Oss en bij de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. Een ieder is in de gelegenheid gesteld gedurende deze termijn zienswijzen over deze ontwerpbeschikking naar voren te brengen. Hiervan is geen gebruik gemaakt.

5. *Bankgarantie*

De houder van de vergunning is gehouden om voorafgaand aan de start van de ontgrondingswerkzaamheden als waarborg voor de nakoming van de aan deze vergunning verbonden voorschriften een bankgarantie te stellen. Gezien de omvang van de ontgrondingswerkzaamheden, het uitvoeren en afwerken van het werk in 10 fases en het risico dat daarmee samengaat, zullen wij een bankgarantie stellen welke overeenkomt met een risico afdekking van 3 fases. Dit houdt in dat de bankgarantie mee opschuift met de uit te voeren werkzaamheden.

Gezien bovenstaande stellen wij het garantiebedrag op € 0,24 x 1.747.244,- = € 419.338,56,- : 10= 41.933,856 per fase. X 3 fases = €125.801, 568 . Afgerond 125.800,-

De bankgarantie zal worden vrijgegeven, nadat naar ons oordeel de houder van de vergunning aan de voorschriften van de vergunning heeft voldaan of nadat deze aan de provincie heeft vergoed de kosten van de werkzaamheden, door de provincie verricht ter voorziening in hetgeen de houder van de vergunning heeft nagelaten ter behoorlijke nakoming van die voorschriften te doen.

IV. Beoordeling Besluit Milieueffectrapportage

In het geval dat een besluit of plan betrekking heeft op een activiteit die voorkomt in onderdeel C en/of D van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.), dient afhankelijk van de oppervlakte van de activiteit een vormvrije m.e.r.-beoordeling, een m.e.r.-beoordeling of een m.e.r.-plicht procedure toegepast te worden. In dit besluit staat onder andere de “winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem” vermeld waarvoor een m.e.r.-procedure doorlopen dient te worden. Om deze reden en gelet op de omvang van het project (> 25 hectare) is er sprake van een mer-plichtige activiteit en is een milieueffectrapport opgesteld, getiteld “Milieueffectrapportage MeerMaas Plantontwikkeling Demen-Dieden, kleiwinning als drager voor natuurontwikkeling en rivierverruiming” van april 2019, geactualiseerd in januari 2020.

OP 23 april 2020 heeft de Commissie MER haar voorlopige toetsingsadvies gepubliceerd. De Commissie was van mening dat het MER overzichtelijk is opgebouwd en veel illustraties bevat bij de effectbeschrijving en -beoordeling. Onderwerpen als stikstofdepositie en bodemkwaliteit zijn goed geactualiseerd naar aanleiding van recente ontwikkelingen. De Commissie signaleert echter bij de toetsing van het MER dat essentiële informatie ontbreekt voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het project Demen-Dieden. Dit betreft met name het verzoek om meer onderbouwing op de onderzoeksaspecten natuur en grondwater.

Met het document “Aanvulling Milieueffectrapportage MeerMaas Planontwikkeling Demen-Dieden, kleiwinning als drager voor natuurontwikkeling en rivierverruiming” van mei 2020 is invulling gegeven aan het advies van de Commissie. Met deze aanvulling kan het milieubelang volwaardig worden meegewogen in de besluitvorming.

Op 16 juni 2020 heeft de commissie MER een definitief toetsingsadvies gegeven over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop. De commissie geeft aan dat de aanvulling beknopt is en systematisch ingaat op de onderdelen waarvoor in het MER nog informatie ontbrak. De aanvulling bevat, inclusief de bijgevoegde ontwerpverlichting, de gewenste onderbouwing voor de effectbeoordeling en het voorkeursalternatief. De Commissie is van oordeel dat het aangevulde MER de essentiële informatie bevat om een besluit te nemen over het project Demen-Dieden, waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

V. Overwegingen

Algemeen

Ten behoeve van de winning van klei voor de keramische industrie, het leveren van een bijdrage aan de hoogwaterveiligheid en natuurontwikkeling zullen de uiterwaarden bij Demen Dieden worden ontgraven en heringericht. Het plangebied is gelegen in de gemeente Oss bij de dorpen Demen en Dieden aan de Maas en bedraagt circa 120 hectare. Het ontgrondings- en herinrichtingsgebied bedraagt circa 80 hectare. Momenteel bestaat het plangebied uit bouwland en grasland met relatief weinig natuurwaarden.

Na verlaging van de uiterwaarden en de aanleg van nevengeulen zal de interactie met de Maas toenemen en kunnen rivier gebonden processen weer plaatsvinden. Onderstaand een verbeelding van het gebied na ontgraving- en herinrichtingswerkzaamheden:

De gronden zijn eigendom van Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat, waterschap Aa en Maas, Wetering Agri B.V., en Nass.

Na herinrichting van het gebied zal er een geschikte uitgangssituatie ontstaan voor de ontwikkeling van robuuste riviernatuur.

De hieronder genoemde belangen zijn bij de ontgroning betrokken:

- a. Ontgrondingsbeleid;
- b. Uitvoeringsaspecten;
- c. Ruimtelijke ordeningsaspecten;
- d. (Geo)hydrologie;
- e. Natuur en Landschap en aardkundige waarden;
- f. Natuurbeschermingswet;
- g. Archeologie;

Met betrekking tot deze belangen merken wij het volgende op.

Ad a. Ontgrondingenbeleid

Provinciale Staten hebben op 15 december 2006 de nota "Hoofdpijnen Actualisatie van het Brabantse grondstoffenbeleid" vastgesteld. Met het beleid in deze nota wordt beoogd een bijdrage te leveren aan een duurzame ontwikkeling van de Brabantse samenleving. Het begrip duurzame ontwikkeling betekent voor de grondstoffenvoorziening dat zuinig en doelmatig moet worden omgegaan met ruimte en grondstoffenvoorraden en het stimuleren van een hoogwaardige inzet. In dit beleid is er geen sprake van kwantitatieve sturing. Het accent ligt op de kwaliteit van de ontgrondingsprojecten. Het voorliggende project "Demen-Dieden" heeft betrekking op de herinrichting van de uiterwaard met agrarische functie bij Demen-Dieden. Er zal in de uiterwaard klei worden gewonnen, waarmee een geschikte uitgangssituatie wordt gecreëerd voor de ontwikkeling van robuuste riviernatuur. Het project levert tevens een bijdrage aan hoogwaterveiligheid.

Gezien de omvang van het project "Demen-Dieden" en de te realiseren nieuwe functies kan dit ontgrondingsproject worden aangemerkt als een multifunctioneel ontgrondingsproject. Het belang van de delfstoffenwinning trekt in multifunctionele projecten samen op met die van natuurontwikkeling, waterwerken, recreatievoorzieningen en andere functies. De omvang en diepte van de bodemverlaging zijn daarmee gerelateerd aan de eindbestemming(en) en aan de eisen die de delfstoffenwinning stelt. Bij multifunctionele ontgrondingen maakt het door de winning beïnvloede gebied c.q. het omliggend gebied uitdrukkelijk deel uit van het project. Dit vraagt om een integrale, gebiedsgerichte benadering.

Provinciale Staten van Noord-Brabant heeft voor dit soort grote ontgrondingsprojecten het Kwaliteitsteam Multifunctionele Ontgrondingen (KMO) in het leven geroepen. Dit team heeft onder meer als taak het toetsen van en adviseren over de ruimtelijke en ecologische kwaliteiten alsmede over de maatschappelijke meerwaarde van dergelijke multifunctionele ontgrondingsprojecten.

Het project "Demen-Dieden" is voorgelegd aan het Kwaliteitsteam. Op 15 januari 2020 heeft het Kwaliteitsteam aan de initiatiefnemer een advies uitgebracht over het plan. Het advies van het kwaliteitsteam op het plan is meegenomen in de aanpassing van de aanvraag. Op 15 juni 2020 heeft het KMO een definitief advies aan GS opgesteld.

Het KMO is van mening dat het een mooi plan betreft en dat over alle facetten, zoals ook over de kwel in het gebied, goed is nagedacht door de initiatiefnemer. De ruimtelijke en ecologische kwaliteit van het gebied nemen toe door uitvoering van dit plan. Het plan biedt een mooie balans tussen kleiwinning, natuurontwikkeling en hoogwaterveiligheid. Er is goed ingezet op draagvlak vanuit de omgeving en ingespeeld op bijvoorbeeld de bebouwing vlak achter de dijk. Eerdere aandachtspunten van het KMO als de vormgeving van de grens tussen het gebied dat ontgraven wordt en het gebied dat ongeroerd blijft (tot 80 meter van de dijk), de bescherming van zandlenzen, instelling van flauwe taluds, het infiltrerend vermogen van de bodem en de synergie met de werkzaamheden van Rijkswaterstaat om de dijk te versterken zijn afdoende meegenomen in de uiteindelijke planvorming. Het KMO is het eens met de opmerking van de Commissie m.e.r. t.a.v. het voorkomen van vergroting van de kans op piping. Verder vraagt het kwaliteitsteam, misschien ten overvloede, aandacht voor het thema 'monitoring', zoals dat wettelijk is verankerd in de Wet Milieubeheer (o.a. de artikelen 7.37, 7.39 en 7.41). Dit geldt niet alleen voor het project "Demen-Dieden", maar voor het totaalproject Meanderende Maas. Op grond van deze artikelen bent u samen met de andere bevoegde gezagen verplicht onderzoek te verrichten naar de daadwerkelijke gevolgen (tijdens of na de uitvoering) van het project én hiervan verslag te doen. Hierdoor wordt niet alleen de vinger aan de pols gehouden van de 'piping-problematiek', maar ook van de daadwerkelijke effecten op de grondwaterstand en de natuur(ontwikkeling).

Wij constateren dat het project in overeenstemming is met het provinciale ontgrondings- c.q. grondstoffenbeleid.

Ad. b. Uitvoeringsaspecten

Over een oppervlakte van circa 80 hectare wordt het maaiveld verlaagd en worden nevengeulen met ondiepe oevers aangelegd. De benodigde ontgrondingswerkzaamheden en de herinrichting wordt fasegewijs uitgevoerd, zodat de natuur zich al gedurende de uitvoering van het project kan ontwikkelen. De uitvoering en fasering worden (mede) afgestemd op de afzetmogelijkheden van de keramische klei. Per fase zijn telkens aaneengesloten deelgebieden van circa 8 hectare in bewerking. De maximale ontgrondingsdiepte bedraagt op het diepste punt zo'n 6,5 meter onder het huidige maaiveld. In totaal wordt er 1.373.996 m³ klei (eventueel door uitwisseling te optimaliseren tot ca. 1.600.000 m³), 140.509 m³ ophoogzand en 232.739 m³ dekgrond ontgraven. In totaal gaat het hiermee om 1.747.244 m³ delfstoffen.

De fasering is met het oog op de geplande dijkversterking tevens afgestemd met waterschap Aa en Maas. De fasering is uitgewerkt in het *Werkplan Demen-Dieden* en weergegeven op de faseringskaart. De klei wordt afgegraven met een (gps-gestuurde) hydraulische graafmachine, per vrachtwagen naar de oever van de Maas getransporteerd en per schip afgevoerd middels het daarvoor aanwezige drijvend ponton en mobiele laadbrug.

De voorgenomen werkzaamheden worden uitgevoerd overeenkomstig de bij de aanvraag gevoegde tekeningen en documenten, genaamd:

- Aanvraagformulier ontgrondingsvergunning;
- Topografische kaart Demen-Dieden van 29-09-2020;
- Landschappelijk ontwerp Demen-Dieden;
- Werkplan ten behoeve van vergunningsaanvragen van 13-11-2020;
- Technische tekening Dieden met nummer 1824 017 O, blad 1 van 13-06-2018 (laatste wijziging 29-01-2020);
- Technische tekening Demen met nummer 1824 017 O, blad 2 van 13-06-2018 (laatste wijziging 29-01-2020);
- Tekening "Dwarsprofielen OVG" met tekeningnummer 1824 017 0 van 13-06-2018 (laatste wijziging 29-01-2020);
- Tekening "Fasering" met bestandsnummer D029-200713-Fasering-Rev00.dwg van 13-07-2020.

Ingestemd wordt met de hierin aangegeven opzet van het project. Via de voorschriften wordt veilig gesteld dat de werkzaamheden plaatsvinden in overeenstemming met deze documenten/tekeningen.

Ad. c. Ruimtelijke ordeningsaspecten

De gemeenteraad van Oss heeft op 8 juli 2021 het bestemmingsplan "Herinrichting uiterwaarden Demen-Dieden" vastgesteld. Het plan ligt tot 8 september 2021 ter inzage. Het plan zal 10 september 2021 in werking treden.

De bestemming van project "Demen-Dieden" betreft de enkelbestemming "Natuur" en de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie verwachtingswaarde hoog" en "Waterstaat - Stroomvoerend rivierbed". De ontgrondings- en inrichtingswerkzaamheden en het toekomstig gebruik passen daarmee binnen het vigerend bestemmingsplan "Herinrichting uiterwaarden Demen - Dieden" en is daarmee in overeenstemming met het ter plaatse geldend bestemmingsplan. Gelet hierop bestaan er tegen de onderhavige ontgraving vanuit de ruimtelijke ordeningsaspecten geen bezwaar. Er zijn hieromtrent in deze vergunning dan ook geen voorschriften over opgenomen.

Ad. d. (Geo)hydrologie

Het project "Demen-Dieden" betreft een natuurontwikkelings- en rivierverruimingsproject waarbij de uiterwaarden worden verlaagd en er nevengeulen worden gerealiseerd. Hierdoor kan natuur zich ontwikkelen en de waterveiligheid wordt vergroot. Het project maakt onderdeel uit van de programma's MeerMaas en Kaderrichtlijn Water. In de uiterwaarden worden ter hoogte van Demen en Dieden diverse meestromende oevergeulen aangelegd. Om de hydrologische effecten van deze uiterwaardvergravingen in beeld te brengen zijn in overleg met waterschap Aa en Maas diverse onderzoeken uitgevoerd. Deze zijn beschreven in de rapporten "Natuurontwikkeling Demen-Dieden, geohydrologisch onderzoek ten behoeve

van MER en vergunningsaanvragen, definitief rapport" van 29 januari 2019 en in het "Geotechnisch onderzoek Demen-Dieden" van 04-04-2019.

Als gevolg van nieuwe klimaatscenario's is de veiligheidsnormering voor keringen in 2015 aangepast. De primaire kering tussen Ravenstein en Lith, waaronder de keringen bij Demen en Dieden, voldoet niet aan de nieuwe veiligheidsnormen. Waterschap Aa en Maas heeft plannen gemaakt om de betreffende dijkvakken te gaan verbeteren waarbij de dijkvakken bij Demen-Dieden als één van de eerste dijkvakken worden verbeterd. Op basis van de huidige planning zijn deze werkzaamheden medio 2025 gereed. Met het weggraven van de klei wordt de huidige waterdichte laag in de uiterwaard aangetast. Uit de aanvraag blijkt dat ook het ontgraven van klei buiten de beschermingszone zal leiden tot negatieve effecten voor de primaire waterkering. Op basis van interpretatie van verschillende rekenmodellen blijkt dat de kweldruk onder de primaire kering gaat toenemen waardoor het faalmechanisme piping toeneemt.

De nadelige effecten voor de waterkering (als gevolg van de werkzaamheden) in combinatie met de keringen die niet voldoen aan de veiligheidsnormen hebben ertoe geleid dat de aanvrager maatregelen treft waarmee de nadelige effecten van de werkzaamheden worden opgeheven. Dit betreft;

- a. een gefaseerde uitvoering, waarbij eerst ontgraven wordt buiten de beschermingszone B van de primaire waterkering;
- b. pas wordt gestart met ontgraven van locaties binnen de beschermingszone B nadat de primaire kering is versterkt (de primaire kering is naar verwachting in 2025 versterkt);
- c. onder bepaalde voorwaarden kan eerder met ontgraven van locaties binnen de beschermingszone B worden gestart. Uitgangspunt is dat de doorlatendheid van het voorland niet mag wijzigen. Dit kan door een pakket van één meter (ongeroerde) klei te handhaven of een kleilaag van minimaal 1,5 meter met een lutumgehalte van minimaal 18% terug te brengen.

Met deze maatregelen wordt ten opzichte van de huidige situatie een vergelijkbare weerstand gerealiseerd waardoor er geen sprake is van onaanvaardbare toename van de kweldruk ter hoogte van de primaire kering. Er is geen sprake van nadelige effecten op de huidige veiligheidsrisico's.

Deze maatregelen worden in de watervergunning als voorschriften overgenomen. Er bestaat daarom geen noodzaak deze voorschriften nogmaals in de ontgrondingsvergunning op te nemen.

Waterschap Aa en Maas heeft ons per brief van 24 september 2019 van haar advies voorzien. Rijkswaterstaat heeft ons per brief van 26 juni 2019 van advies voorzien. Beide adviezen waren negatief. K3Delta heeft op 15 januari 2020 een aangepaste aanvraag ingediend. Beide adviseurs zijn opnieuw in de gelegenheid gesteld een advies uit te brengen.

Rijkswaterstaat heeft ons per e-mail d.d. 22 juli 2020 van een positief advies voorzien. Zij geeft aan dat de belangen zoals opgenomen in de Ontgrondingenwet zijn beoordeeld. Deze belangen zijn de bescherming van rijkswaterstaatswerken en de verzekering van een veilig en doelmatig gebruik van die werken met inbegrip van het belang van verruiming of wijziging anderszins van die werken. De voorgenomen ontgroning schaadt die belangen niet. Gelet op het bovenstaande besluit zij in te stemmen met het voornemen tot verlenen van de ontgrondingsvergunning.

Het waterschap Aa en Maas heeft ons per e-mail d.d. 13 maart 2020 van positief advies voorzien. Zij geeft aan dat de voorgenomen handelingen voor een deel plaatsvinden in de beschermingszone B van de

primaire kering. Voor het uitvoeren van deze handelingen zijn daarom specifieke voorwaarden van toepassing. Waterschap Aa en Maas constateert dat deze specifieke voorwaarden in deze aanvraag zijn opgenomen en niet afwijken van de gegevens die zij in de aanvraag watervergunning hebben ontvangen. Het waterschap is voornemens voor deze activiteiten een watervergunning te gaan verlenen. Omdat de activiteiten ook plaatsvinden binnen het droge oevergebied van Rijkswaterstaat is hier sprake van samenloop. Dat betreft vergunningverlening voor activiteiten waar twee waterbeheerders, in deze situatie Rijkswaterstaat en waterschap Aa en Maas, beide vergunning moeten verlenen voor het uitvoeren van handelingen die betrekking hebben op hetzelfde waterstaatwerk.

Rijkswaterstaat heeft voor het project 'Demen-Dieden' een Projectplan Waterwet vastgesteld. Hierin is de realisatie van doelen voortkomend uit de Kaderrichtlijn Water opgenomen alsmede het beheer hiervan. Ook heeft Rijkswaterstaat specifiek voor de aanleg van een vlonderbrug een watervergunning verleend.

Aanvullend op voorgaande heeft waterschap Aa en Maas een (uitvoerings-)besluit verleend voor het werken in de beschermingszone B.

Zowel in het Projectplan Waterwet van Rijkswaterstaat als het (uitvoerings-)besluit van waterschap Aa en Maas zijn de voorwaarden a t/m c opgenomen.

Met de specifieke voorwaarden die in deze aanvraag zijn opgenomen en de voorschriften die in de watervergunning voor de bescherming van de primaire kering worden opgenomen, zijn er voldoende waarborgen dat de doelstellingen van het waterbeheer ten aanzien van de primaire keringen worden beschermd. Er bestaat geen noodzaak om die specifieke voorschriften in de ontgrondingsvergunning op te nemen.

Op basis van de voorhanden zijnde informatie concluderen wij dat de voorgenomen ontgrondingswerkzaamheden, hydrologisch gezien geen significante nadelige consequenties zullen hebben op de omgeving. Voor wat betreft het aspect hydrologie zijn er geen belemmeringen voor het afgeven van de ontgrondingsvergunning.

Ad. e. Natuur en Landschap en aardkundige waarden

De uiterwaarden bij Demen-Dieden zijn door de jaren heen hoog opgeslibd. Het gebied ligt momenteel zelfs hoger dan de binnendijks gelegen gronden waardoor het nauwelijks meer overstroomt en er geen opslibbing meer plaatsvindt. Door de ontgrondingswerkzaamheden zo veel mogelijk reliëfvolgend uit te voeren worden de condities voor natuurontwikkeling geoptimaliseerd.

Na de ontgrondingswerkzaamheden wordt het gebied ingericht als natuurgebied. Het doel is een aaneengesloten, robuust, rijk gestructureerd en riviergebonden natuurgebied te ontwikkelen. Er wordt (begrensd) ruimte geboden aan spontane natuurontwikkeling waarbij processen als overstrooming, erosie,

sedimentatie en begrazing een belangrijk invloed op de variatie in het landschap en de rijkdom aan planten en dieren zullen hebben.

Het gebied zal een bijdrage leveren aan de hoogwaterveiligheid en er wordt getracht zoveel mogelijk ecologische doelen van de rivier (KRW) te realiseren. Na oplevering van het project wordt het gebied door Natuurmonumenten en Rijkswaterstaat beheerd en onderhouden.

Aardkundige waarden

Langs het traject Demen-Dieden en in de Diedensche Uiterdijk is een brede zone langs het huidig zomerbed van de Maas vergraven met de Maaskanalaties. Het maaiveld is plaatselijk met ca 1 meter verlaagd en geëgaliseerd en er zijn restanten van een oude strang in de uiterwaard bij Demen gedempt. Van het oorspronkelijk reliëf resteert vrijwel niets meer. De oevers van de Maas zijn daarbij vastgelegd in stortsteen. Het inrichtingsplan Demen-Dieden voorziet in aanleg van een geul bij Demen. Van aantasting van aardkundige waarden is daarbij geen sprake. Het plan zal de oude strang niet herstellen, maar is wel gebaseerd op de vroegere situatie.

Wij constateren dat de ontgronding hiermee geen nadelige gevolgen heeft op de natuur-, landschap- en aardkundige waarden en als zodanig geen belemmering vormen voor het uitvoeren van de ontgronding- en inrichtingsactiviteiten. Wij hebben hieromtrent dan ook in deze vergunning geen voorschriften opgenomen.

Ad. f. Natuurbeschermingswet

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt drie wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Vanaf 1 januari 2017 bepalen de provincies voor hun gebied wat wel en niet mag in de natuur. Zij zijn verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. Het is belangrijk dat eenieder makkelijk en snel weet of een activiteit met mogelijk schade voor de natuur is toegestaan en waar men een vergunning of ontheffing kunt aanvragen.

Handelingen als bedoeld in de aanvraag voor een ontgrondingsvergunning kunnen van invloed zijn op beschermde soorten, planten en/of dieren, genoemd in de Wet natuurbescherming, voorheen Flora- en faunawet, en de daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten. Indien dit aan de orde is dient voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te zijn verleend.

Informatie hierover is te verkrijgen op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend

Nederland: <https://mijn.rvo.nl/home>.

De Wet natuurbescherming is een rechtstreeks werkende wetgeving.

Mede naar aanleiding van een recente uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 29 mei 2019 met betrekking tot het Programma Aanpak Stikstof (PAS) is het mogelijk dat u, ook vergunning plichtig bent in het kader van de Wet Natuurbescherming. Deze eventuele vergunningplicht staat los van de beoordeling van uw verzoek om een vergunning in het kader van de Ontgrondingenwet, en is daarmee geen toetsingskader voor deze vergunning. Derhalve zijn hiertoe geen nadere voorschriften in deze vergunning.

De vergunning inzake de Wet natuurbescherming voor project "Demen-Dieden" is reeds verleend op 4 december 2020 met kenmerk Z/127195.

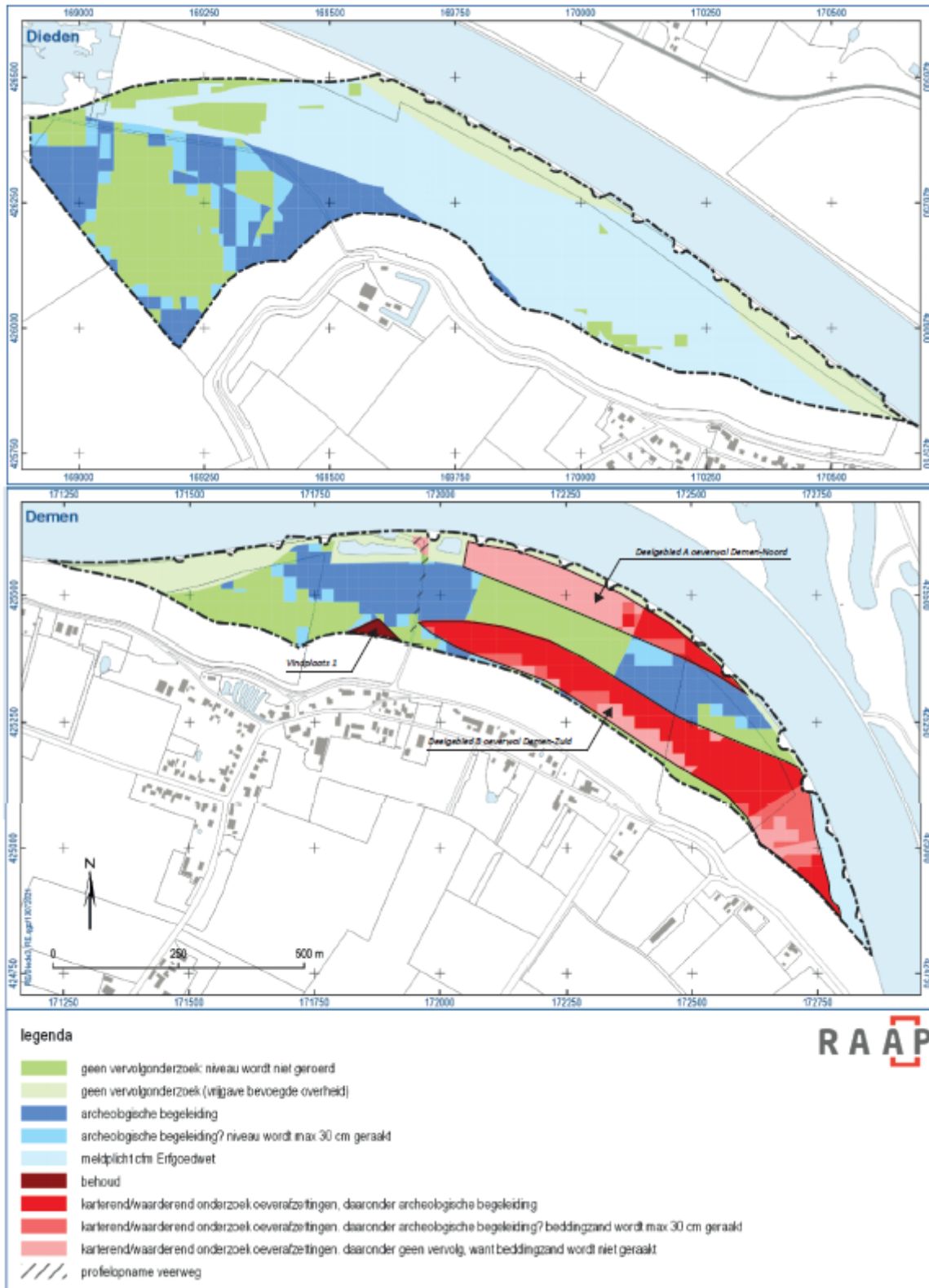
Ad. g. Archeologie

Met betrekking tot het aspect archeologie zijn er geen bezwaren tegen het verlenen van de vergunning tot ontgronding in het projectgebied indien en zover de voorschriften 5.1 t/m 5.5 in acht worden genomen. In navolging van en in overeenstemming met het gemeentelijk beleid van de gemeente Oss wordt in de voorschriften van de vergunning archeologisch onderzoek verplicht gesteld. Dit archeologisch onderzoek is noodzakelijk op basis van de onderzoeksresultaten zoals gepresenteerd in het *Evaluatie-, selectie- en waarderingsrapport Uiterwaarden Demen-Dieden, Demen en Dieden, Gemeente Oss, Archeologisch vooronderzoek: een boor- en proefsleuvenonderzoek, concept-versie d.d. 09-09-2021*). Op basis van de onderzoeksresultaten is een gespecificeerd c.q. gedetailleerd archeologisch verwachtingsmodel gemaakt. Uit dit verwachtingsmodel en op basis van de archeologische onderzoeken die er in het projectgebied hebben plaatsgevonden is voor een aantal gebieden vastgesteld dat archeologische begeleiding de meest adequate vorm van onderzoek is (zie Bijlage *PvE Plangebied Uiterwaarden Demen-Dieden Gemeente Oss, Proefsleuvenonderzoek en opgraving Variant archeologische begeleiding (RAAP-PVE 2525) van 12-10-2021*). Voor twee deelgebieden in Demen (Deelgebied A oeverwal Demen-Noord en Deelgebied B oeverwal Demen-Zuid, zie tekening: *Methodiek Archeologie Demen-Dieden van 23-07-2021*) moet nog een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd worden om de archeologische waarde van deze gebieden te kunnen vaststellen. En voor één deelgebied (vindplaats 1) dient, indien de vergunninghouder voor dit kleine deelgebied van de vergunning gebruik wil maken, nog een archeologische opgraving te worden uitgevoerd.

Het uitgevoerde verkennende archeologisch booronderzoek van 2021 heeft een gespecificeerd c.q. gedetailleerd archeologisch verwachtingsmodel opgeleverd waardoor inzicht is verkregen over de archeologische potentie van het plangebied en de diepere ondergrond, daarbij zijn bij toeval ook diverse archeologische indicatoren aangetroffen, waardoor ook goede dateringen beschikbaar zijn gekomen. In 4 gebieden heeft omwille van de voortgang en risicomanagement inmiddels al een proefsleuvenonderzoek plaatsgevonden (*Ellenkamp, G.R. & M.D.R. Schurmans 2021, RAAP Evaluatie-, selectie- en waarderingsrapport. Uiterwaarden Demen-Dieden. Demen en Dieden, gemeente Oss. Archeologisch vooronderzoek: een boor- en proefsleuvenonderzoek. RAAP E&S rapportnummer 215, Weesp van 16-07-2021*). Dit onderzoek heeft 1 behoudenswaardige vindplaats opgeleverd: vindplaats 1. Vanwege de uitkomsten van de uitgevoerde archeologische vooronderzoeken en de aard van de werkzaamheden in combinatie met de hoge grondwaterspiegel (de relevante afzettingen liggen hoofdzakelijk onder het stuwpeil van de Maas op 4,9 m +NAP) is het niet proportioneel al deze afzettingen voorafgaand aan de geplande werkzaamheden tot op de bruto ontgravingsdiepte archeologisch waarderend te onderzoeken. Daarom is besloten in een groot deel van het projectgebied de werkzaamheden archeologisch te begeleiden, Uitgangspunt is om daarbij de aangetroffen archeologische waarden in de ondergrond te behouden en waar dit niet mogelijk is, dienen deze waarden door middel van een opgraving te worden veiliggesteld (ex situ). Dit betekent dat de civieltechnische ontgravingen archeologisch begeleid gaan worden.

Methodiek archeologie Demen-Dieden

Tekening: Methodiek archeologie Demen-Dieden, 23-07-2021

Deelgebied A oeverwal Demen-Noord en Deelgebied B oeverwal Demen-Zuid. Deze 2 deelgebieden vallen buiten het RAAP-PvE 2525. In deze gebieden mag pas van de vergunning gebruik worden gemaakt nadat de archeologische waarde is vastgesteld na het uitvoeren van een waarderend archeologisch onderzoek op basis van een door de vergunningverlener vastgesteld PvE. Afhankelijk van de uitkomst van dit onderzoek zal een besluit genomen worden of deze waarden in of ex situ behouden zullen blijven.

Vindplaats 1: behoud. Dit deelgebied valt buiten het RAAP-PvE 2525. In dit gebied mag pas van de vergunning gebruik worden gemaakt nadat de archeologische vindplaats is opgegraven op basis van een door de vergunningverlener vastgesteld PvE.

Voor deze tekening komt de legenda van 23-07-2021 te vervallen en daarvoor in plaats geldt de hieronder bijgestelde legenda van 12-10-2021 (zie ook RAAP-PvE 2525)

legenda		RAAP
	geen vervolgonderzoek: niveau wordt niet geraakt	
	geen vervolgonderzoek (vrijgave bevoegde overheid)	
	archeologische begeleiding	
	archeologische begeleiding: het modelmatig bepaalde archeologisch niveau wordt naar verwachting gemiddeld tot 30 cm diep geraakt	
	meldplicht ofm Erfgoedwet: werkwijze jonge restgeulen	
	behoud	
	karterend/waarderend onderzoek oeverafzettingen, daaronder archeologische begeleiding	
	karterend/waarderend onderzoek oeverafzettingen, daaronder archeologische begeleiding: het modelmatig bepaalde archeologisch niveau wordt naar verwachting gemiddeld tot 30 cm diep geraakt	
	karterend/waarderend onderzoek oeverafzettingen, daaronder geen vervolg, want beddingzand wordt niet geraakt	
	profielopname vaarweg	

Samenvattend:

Onder afweging van alle bij de onderhavige ontgrondingsaanvraag betrokken belangen en de bij ons ingekomen adviezen die in de overwegingen zijn meegenomen en afgewogen verlenen wij, met inachtneming van de onder paragraaf II genoemde voorschriften, de vergunning.